

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

“MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR SAQLASHDA “YASHIL IQTISODIYOT”, “YASHIL MOLIYA”, “YASHIL BUXGALTERIYA” VA ILG‘OR MUHANDISLIK MAKTABLARINI ILMIY-AMALIY INTEGRATSIYALASHTIRISH DOLZARBLIGI”

Maqola va tezislar to‘plami

2025-YIL
30-MAY

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 85 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 11-martda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Omborxonada wms tizimidan foydalanishni afzalliklari.....	16
G'ofurov Shoxjaxon Abdumajit o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Интеграция проектного офиса в корпоративную структуру строительной компании, работающей по ерс-контрактам.....	21
Махмудов Сардор Козим угли	
Investitsion muhit va unga ta'sir etuvchi omillar tahlili	24
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyati to'g'risidagi itimoiy-iqtisodiy qarashlar tahlili	27
Abduvohidov Behzod XXX	
Tijorat banklarida kredit portfelini boshqarishning asosiy yo'nalishlari.....	30
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
O'zbekistonda davlat budjetini kupaytirishda soliqlarni ahamiyati.....	34
Karimova Gulbahor Normurodovna	
Dunyo oziq-ovqat bozorining dinamik rivojlanishidagi o'zgarishlar, qiyinchiliklar va ularning yechimlari	36
Tolipova Baxtigul Farxodovna	
Исследование тепловых и диффузионных процессов при азотировании зубчатых колес в вакуумной среде	39
Жасурбек Юлдашбоевич Холмирзаев	
Axborot tizimlaridan foydalangan holda tashkilotni boshqarish bo'yicha qarorlar qabul qilishni takomillashtirish	49
Xujamova Shahrizoda Otabek Qizi	
Sanoat sektorida dekarbonizatsiya va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish strategiyalari	52
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Sanoat rivojlanishini ekonometrik modellash (Surxondaryo viloyati misolida)	56
Xalmuratov Zakirjan Mekkamovich	
"Yashil iqtisodiyot" – barqaror taraqqiyot omili.....	58
Lapasova Kamola Farhod qizi	
Umumta'lim maktablarida informatika fanini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	60
Raxmonov Baxtiyor Azzamovich	
"Makroiqtisodiy masalalarni yechishda matematik modellarning ahamiyati"	63
Abdiraimov Abbas Xolmurod O'g'li	
Moda marketingida iste'molchilarning ichki ehtiyojlari va xulq-atvoriga asoslangan yondashuvlar	67
Tuxtaeva Oydinoy Normamatovna	
O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish siyosatida xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik tahlili	72
Raximov Ilyos Muydinovich	
Tijorat banklarida omonatlarni jalb qilishda mijoz sodiqligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar	75
Raximov Shoxrux Furqatovich	
Raqamli bank xizmatlarida sun'iy intellektdan foydalanishning istiqbollari va xavfsizlik masalalari	78
Erdonayev Aliqul Xalimovich	
Ta'minot zanjirini optimallashtirish yo'llari.....	82
Matkarimova Umida Alisher qizi, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	

TA'MINOT ZANJIRINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI

Matkarimova Umida Alisher qizi

“Millat Umidi universiteti” 2-kurs talabasi

Ilmiy rahbar:

Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich

TDIU, “Biznes boshqaruvi kafedrası” dotsenti, PhD

Annotatsiya: Mazkur tezis ishida zamonaviy iqtisodiy sharoitda ta'minot zanjirini optimallashtirishning asosiy yo'llari va ularning samaradorligi tahlil etilgan. Unda ta'minot zanjiri boshqaruvining ilg'or usullari, logistika jarayonlarining raqamlashtirilishi, resurslardan oqilona foydalanish hamda xarajatlarni kamaytirish orqali biznes jarayonlarini takomillashtirish imkoniyatlari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, mahalliy va xorijiy tajriba asosida muvaffaqiyatli optimallashtirish strategiyalari tahlil qilinib, ularni amaliyotga tatbiq etish bo'yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari korxonalar uchun raqobatbardoshlikni oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: ta'minot zanjiri, optimallashtirish, logistika, xarajatlarni kamaytirish, resurslarni boshqarish, raqamlashtirish, strategik rejalashtirish, samaradorlik, raqobatbardoshlik, yetkazib berish tizimi.

Abstract: This thesis analyzes the main approaches to optimizing supply chains under modern economic conditions and evaluates their effectiveness. It explores advanced methods of supply chain management, the digitalization of logistics processes, rational use of resources, and opportunities for improving business operations through cost reduction. Based on both local and international experience, successful optimization strategies are examined, and practical recommendations for their implementation are proposed. The research findings are of significant importance for enhancing the competitiveness of enterprises.

Key words: supply chain, optimization, logistics, cost reduction, resource management, digitalization, strategic planning, efficiency, competitiveness, delivery system.

Аннотация: В данной тезисной работе проанализированы основные пути оптимизации цепочек поставок в современных экономических условиях и их эффективность. Рассмотрены передовые методы управления цепочками поставок, цифровизация логистических процессов, рациональное использование ресурсов и возможности совершенствования бизнес-процессов за счёт снижения издержек. На основе отечественного и зарубежного опыта проанализированы успешные стратегии оптимизации, а также разработаны предложения и рекомендации по их практическому применению. Результаты исследования имеют важное значение для повышения конкурентоспособности предприятий.

Ключевые слова: цепочка поставок, оптимизация, логистика, сокращение издержек, управление ресурсами, цифровизация, стратегическое планирование, эффективность, конкурентоспособность, система поставок.

KIRISH

Global iqtisodiyot sharoitida korxonalar va tashkilotlar o'z faoliyatini yanada samarali tashkil etish, resurslardan oqilona foydalanish va raqobatbardoshlikni oshirishga intilmoqda. Bunday maqsadlarga erishishda ta'minot zanjirini to'g'ri boshqarish va uning har bir bo'g'inini optimallashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Ta'minot zanjiri – bu mahsulot yoki xizmatni ishlab chiqarishdan tortib, uni yakuniy iste'molchigacha yetkazib berishgacha bo'lgan jarayonlar majmuidir.

Ushbu jarayonlarning samarali tashkil etilishi nafaqat xarajatlarni qisqartiradi, balki mijozlar ehtiyojini o'z vaqtida va sifatli qondirish imkonini ham beradi. Zamonaviy biznesda logistika infratuzilmasining rivojlanishi, axborot texnologiyalarining keng qo'llanilishi hamda raqamli transformatsiya tendensiyalari ta'minot zanjirini optimallashtirishda yangi yondashuvlarni taqozo etmoqda. Ushbu tezis ishida ta'minot zanjirini optimallashtirishning dolzarb jihatlari, mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari tahlil qilinadi, shuningdek samarali boshqaruv mexanizmlari bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ta'minot zanjirini optimallashtirishning afzalliklari. Xarajatlarni kamaytirish – optimallashtirilgan ta'minot zanjiri yordamida ortiqcha zaxiralar, transport xarajatlari va ishlab chiqarishdagi isrofgarchiliklar kamaytiriladi. Yetkazib berish tezligi oshadi – logistika jarayonlarini takomillashtirish orqali mahsulot yoki xizmatni mijozga qisqa muddatda yetkazib berish imkoniyati yaratiladi. Mijozlar qoniqishini oshiradi – barqaror va ishonchli ta'minot tizimi orqali mijozlarga sifatli va o'z vaqtida xizmat ko'rsatish ta'minlanadi. Zaxiralarni boshqarish yaxshilanadi – real vaqt rejimidagi monitoring va prognozlash tizimlari yordamida zaxira darajalari aniq va samarali nazorat qilinadi. Ishlab chiqarish samaradorligi ortadi – xomashyo va materiallarning uzluksiz yetkazilishi ishlab chiqarish liniyasining to'xtab qolishini oldini oladi.

Рисунок 1 Преимущества от внедрения цифровых цепей поставок
Источник: Digital Supply Chain

1-grafik. Ta'minot zanjirini optimallashtirish orqali samaradorlikga erishish.

Ta'minot zanjirini optimallashtirish yo'llarining kamchiliklari. Just-in-Time (JIT) tizimi – xavfsizlik zaxiralari yo'q. Talab ortib ketsa yoki kechikishlar yuzaga kelsa, ishlab chiqarish to'xtab qolishi mumkin. Tashqi ta'sirlarga sezuvchan – transport kechikishlari yoki yetkazib beruvchi bilan bog'liq muammolar JIT tizimiga katta zarar yetkazishi mumkin. Outsourcing (subpudrat orqali bajarish) – nazorat yo'qolishi. Tashqi yetkazib beruvchilar sifat va muddat talablariga to'liq javob bermasligi mumkin. Avtomatlashtirish va raqamlashtirish – katta dastlabki investitsiya talab qiladi. Texnologiyaga o'tish jarayoni ko'p miqdordagi mablag' va vaqtni talab etadi. Xodimlar qarshiligi – ishchilar ish joylarini yo'qotish xavfi sababli yangi texnologiyalarga qarshi bo'lishlari mumkin. Logistika muammolari – uzoq masofalar va chegaralararo operatsiyalar kechikishlarga olib keladi. Lean Supply Chain (keraksiz isroflarni kamaytirish) – zaxira pastligi bilan tavsiflanadi. Ortiqcha zaxiralar yo'qligi sababli talabning keskin o'zgarishiga tayyor bo'lmislik holatlari yuzaga kelishi mumkin.

Рисунок 2. Пробелы в видимости цепи поставок (пример)
Источник: Supply Chain Insights LLC, Supply Chain Visibility Study (2014)

2-grafik. Ta'minot zanjiridagi bo'shliqlar.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu tezis natijalaridan kelib chiqqan xulosalar shuni ko'rsatadiki, ta'minot zanjirini optimallashtirish bugungi global iqtisodiy sharoitda korxonalar uchun raqobatbardoshlikni ta'minlash, resurslardan samarali foydalanish va mijozlarga tezkor xizmat ko'rsatishning muhim omiliga aylangan. Just-in-Time, outsourcing, raqamlashtirish va Lean kabi yondashuvlar zanjirni soddalashtiradi, xarajatlarni kamaytiradi hamda samaradorlikni oshiradi. Biroq, har bir optimallashtirish strategiyasi muayyan kamchiliklarga ega bo'lib, ular ma'lum xatarlarni yuzaga keltirishi mumkin. Shu sababli, korxonalar ta'minot zanjirini takomillashtirishda nafaqat texnologik yoki iqtisodiy omillarni, balki xavfsizlik, barqarorlik va moslashuvchanlik kabi muhim jihatlarni ham e'tiborga olishlari zarur. Xulosa qilib aytganda, ta'minot zanjirini optimallashtirish – bu bir martalik emas, balki doimiy monitoring, tahlil va moslashuvni talab qiladigan strategik jarayondir.

Takliflar:

1 - **Strategik takliflar. Gibrad ta'minot modeli joriy etish** – Just-in-Time va xavfsizlik zaxirasiga asoslangan yondashuvlarni birlashtirib, barqarorlik va samaradorlikni muvozanatlash; **Xavf menejment tizimini kuchaytirish** – Yetkazib berishdagi kechikishlar, global inqirozlar yoki tabiiy ofatlarga qarshi oldindan rejalashtirilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish;

2 - **Iqtisodiy takliflar. Xarajat tahlilini avtomatlashtirish** – Xarajatlarni doimiy monitoring qilish orqali ortiqcha isroflarni aniqlash va kamaytirish; **Uzoq muddatli shartnomalar tuzish** – Narx o'zgarishlaridan himoyalanih va barqaror yetkazib berish uchun strategik sheriklar bilan uzoq muddatli bitimlar tuzish. **Zaxiralarni optimallashtirish** – Talab prognozi asosida minimal, lekin yetarli miqdordagi zaxiralarni saqlash orqali ombor xarajatlarni kamaytirish.

3 - **Texnologik takliflar. Avtomatlashtirilgan ta'minot platformalari** – Yetkazib beruvchilar bilan real vaqt rejimida ma'lumot almashish imkonini beruvchi ERP, SCM kabi tizimlarni qo'llash.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Christopher, M. (2016). *Logistics and Supply Chain Management*. 5th edition. Pearson Education. – Ta'minot zanjirini boshqarish va optimallashtirish bo'yicha yetakchi nazariy asoslar.
2. Chopra, S., & Meindl, P. (2019). *Supply Chain Management: Strategy, Planning, and Operation*. 7th edition. Pearson. – Ta'minot strategiyalari va global zanjirlarni rejalashtirish haqida chuqur tahlil.
3. Harrison, A., Van Hoek, R. (2011). *Logistics Management and Strategy: Competing Through the Supply Chain*. 4th edition. Pearson Education. – Logistika strategiyalari va raqobat ustunliklari.
4. Simchi-Levi, D., Kaminsky, P., & Simchi-Levi, E. (2008). *Designing and Managing the Supply Chain: Concepts, Strategies and Case Studies*. 3rd edition. McGraw-Hill. – Ta'minot zanjiri dizayni va boshqaruvi.
5. Rushton, A., Croucher, P., & Baker, P. (2014). *The Handbook of Logistics and Distribution Management*. 5th edition. Kogan Page. – Ta'minot va taqsimot tizimlarini boshqarish asoslari.
6. SCM Globe – *What is Supply Chain Optimization?* URL: <https://www.scmglobe.com/supply-chain-optimization>
7. Investopedia – *Supply Chain Management (SCM)* URL: <https://www.investopedia.com/terms/s/supplychainmanagement.asp>
8. Logistics Bureau – *10 Tips for Optimizing Your Supply Chain* URL: <https://www.logisticsbureau.com/optimizing-supply-chain>
9. MIT Center for Transportation & Logistics – *Supply Chain Research* URL: <https://ctl.mit.edu/research>
10. McKinsey & Company – *Risk, Resilience, and Rebalancing in Global Value Chains* URL: <https://www.mckinsey.com/business-functions/operations>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025-yil, may.

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
